

ปาฐกถาพิเศษของ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย
เรื่อง “การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วน
ท้องถิ่นกับ
แนวนโยบายรัฐบาล”¹

สวัสดิ์ท่านผู้มีเกียรติทุกท่านครับ ผมบรรยายต่อ
จาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรที่
พวกเราจัดทำขึ้น ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวไปหลายเรื่อง
ที่สำคัญๆ มีสองประเด็นใหญ่ๆ ประเด็นแรกก็คือ นโยบาย
ของรัฐบาลในด้านต่างๆ ประเด็นที่สอง ก็คือวิธีการทำงาน
ร่วมกัน ผมอยากจะเน้นในเรื่องของวิธีการทำงานร่วมกัน

ความรู้สึกความเป็นเจ้าภาพร่วม

ที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวไปแล้วว่าทำ
อย่างไรเราจะสร้าง sense หรือความรู้สึกของความเป็นเจ้าภาพ
ร่วม **2** การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

ร่วม sense ของการที่เราจะเข้าไปแก้ปัญหาด้วยกัน โดยมี
ประชาชนเป็นเป้าหมาย อย่างที่เรียกว่า ประชาชนเป็นศูนย์กลาง
ตรงนี้ก็คิดว่าสำคัญที่สุด ประเทศไทยนั้นมีปัญหามาโดยตลอด
ผมว่าหลายเรื่องนั้นเราน่าจะไปได้ดีกว่านี้ ไกลกว่านี้ ซึ่งสิ่ง
สำคัญที่เรายังติดขัดก็คือปัญหา sense ของความเป็นเจ้าของ
คือ **ความรู้สึกว่าฉันเป็นเจ้าของสิ่งที่ฉันทำอยู่** ดังนั้นความรู้สึก
ของความร่วมมือ ความรู้สึกของการที่จะเข้าไปร่วมกันแก้ไข
แก้ปัญหา อุทิศ เสียสละ โดยไม่ได้คิดถึงเรื่องของความเป็น

¹ กองบรรณาธิการเอกสารความรู้ ศดร. เรียบเรียงจากเอกสารการถอดเทป
ปาฐกถาพิเศษของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิธีเปิดการอบรม
หลักสูตรนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2547 เวลา
15.30 น. ณ หอประชุมอนุสรณ์ 100 ปี มหาดไทย อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี
โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เจ้าของนั้น ระบบผู้ว่า CEO หรือระบบการทำงานที่ไม่ใช่ในเชิงของเรื่องอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย แต่ยึดในเชิงของภารกิจที่ต้องทำร่วมกันที่ท่านนายกฯ พยายามนำเสนอมาโดยตลอด คู่ขนานไปกับการปฏิรูปโครงสร้างขององค์กรต่าง ๆ ผมเองได้มีโอกาสทำในเรื่องของการปฏิรูประบบราชการมาตั้งแต่สมัยของท่านนายกฯ บรรหาร มาจนถึงสมัยท่านนายกฯ เชาวลิต ก็คือการทำแผนแม่บทของการปฏิรูป สิ่งซึ่งเป็นห่วงที่สุดในขณะนั้นก็คือทัศนคติในการทำงาน ซึ่งตรงนี้เป็นสิ่งที่พวกเราต้องช่วยกัน

กระจายงาน กระจายเงิน กระจายคน

เรื่องการกระจายอำนาจ เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นภารกิจของรัฐที่จะต้องมีการกระจายอำนาจ และจะต้อง

การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ 3

กระจายทุกอย่าง เราจึงเน้นในเรื่องของการกระจายงาน กระจายเงิน และกระจายคน ช่วงสมัยที่ผมทำอยู่นั้นถ้าพูดถึงเงินของรัฐ 100 บาท ท้องถิ่นใช้ประมาณ 7-8 บาท เท่านั้น ที่เหลือก็คือส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ใช้ทั้งหมด ดังนั้น จึงเป็นที่มาของแผนแม่บทของการปฏิรูประบบราชการ และนำมาซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน นำมาซึ่งการไปเขียนเรื่องของแผนและขั้นตอนการ

กระจายอำนาจ และกฎหมาย โดยทั่วไปแล้วไม่ต้องเขียนขนาดนั้นก็ได้ แต่ประเทศไทยมีลักษณะที่แปลกคือถ้าให้เป็นการรู้สึกของพวกเราที่จะทำให้ได้ตามขั้นตอนตามเงื่อนไขที่ควรจะเป็นไปมักไม่ค่อยไป เราก็เลยต้องไปเขียนกฎหมายบอกระยะเวลาว่าต้องทำให้เสร็จเท่านั้นเท่านั้นปี ซึ่งด้านหนึ่งก็เป็นผลดีมาก แต่อีกด้านหนึ่งก็สร้างปัญหาในระดับหนึ่งเหมือนกัน เพราะการเตรียมการรองรับต่าง ๆ อาจจะ ไม่พร้อมทั้งผู้ที่จะโอนและผู้ที่จะรับโอน นี่คือนี่ที่เกิดขึ้นในความเป็นจริง

การทำงานร่วมกัน

ที่จะฝากต่อไปนี้สำคัญเพราะไม่อย่างนั้นแล้วปัญหาต่างๆ จะตามมาอีกมาก ถ้าเราก่อนข้างยึดว่านี่ อบต. ของข้าพเจ้า เทศบาลของข้าพเจ้า อบจ.ของข้าพเจ้า ปัญหาที่ท่านนายกฯ พูดจะ

4 **การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ**

มีมากเพราะความร่วมมือต่าง ๆ อาจจะแยก จะเห็นว่าเรื่องผู้ว่า กทม. เมื่อกี้ท่านนายกฯ พูดชัดเจนแล้วว่าตอนเลือกตั้งก็ว่ากันไปเราชอบพรรคไหนก็เลือกกันไป แต่เมื่อจบแล้วเบื้องหน้าคือการทำงานร่วมกัน กระทรวงมหาดไทยจึงเน้นในเรื่องนี้ อย่างเต็มที่ เราประสานกับผู้ว่า กทม. ผู้ว่าฯ ประมณฑลทั้งหมด

ทำงานร่วมกัน จะไปดูจุดที่เป็นปัญหาก็ไปร่วมกัน ดูในเรื่องของ น้ำท่วม ดูในเรื่องของเขื่อนต่างๆ เพื่อหาจุดอ่อน จุดบกพร่อง และมาแก้ไขร่วมกัน เพราะคุณแค่ กทม. แห่งเดียวไม่ได้ ต้องดูไป อีกหลายจังหวัดที่เกี่ยวข้อง นี่ก็กำลังให้เจ้าหน้าที่เบื้องต้นเข้าไปดู เรื่องของผังเมือง เมื่อกี้ท่านนายกฯ พูดเรื่องผังเมือง ซึ่งพวกท่าน ก็คงต้องดูผังเมืองเฉพาะ ผังเมืองรวมต่างๆ ขณะนี้กรมโยธาธิการ และผังเมืองก็กำลังดูผังประเทศ และผังของภาค ก็ือหลายๆ จังหวัดรวมกัน เพื่อกำหนดถึงการใช้ประโยชน์ต่างๆ ในที่ดิน นั้นจะได้เป็นระบบ เวลาเราดูผังของท้องถิ่นซึ่งเป็นเรื่องผังเมือง เฉพาะหรือผังเมืองรวมในระดับเล็กแล้วก็คงต้องดูภาพใหญ่ของ ผังภาค และผังประเทศไปในขณะเดียวกันด้วย ซึ่งอีกไม่กี่วันนี้ หลังจากทีคณะทำงานได้ทำงานเบื้องต้นไปแล้ว ก็จะมีการ ประชุมหารือกันระหว่าง กทม. และจังหวัดปริมณฑล เพื่อดู การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

๕

ในเรื่องนี้ รวมไปถึงในเรื่องของสิ่งแวดล้อม การกำจัดขยะอะไร ต่างๆ อย่างนี้เป็นต้น คือถ้าสามารถทำงานร่วมกันอย่างนี้ได้ก็จะ เกิดผลดีอย่างมาก

ถ้าแนวคิดตรงกันแล้ว ทำงานอย่างอื่นง่าย เราจึงเน้นในเรื่องนี้ก่อน มาคุยให้แนวคิดตรงกัน แน่แน่นอนจะ

ตรงกัน 100 % ไม่มี ก็มาหาจุดร่วมกัน ได้จุดร่วมกันแล้ว จากนั้นก็มาสู่การปฏิบัติต่อไป แบ่งกันคนละไม้คนละมือ ใคร มีทรัพยากรอะไรก็นำมา เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดังนั้น ถ้าเรา ช่วยทำกันอย่างนี้ได้หมดก็จะดำเนินไปด้วยดี

ซูปเปอร์ผู้ตรวจ

อันนี้เป็นที่มาของระบบผู้ตรวจของกระทรวงมหาดไทยซึ่งผมได้ปรับปรุงใหม่ เดิมเรามีผู้ตรวจราชการ กระทรวงมหาดไทย 12 คน ส่วนใหญ่จะตรวจราชการตามปกติ มีเขตตรวจราชการต่าง ๆ นี้เราแบ่งมา 6 ท่าน ที่ผมใช้คำง่ายๆ ว่าเป็นซูปเปอร์ผู้ตรวจ ท่านเหล่านี้จะดูยุทธศาสตร์ของภาค ของกลุ่มจังหวัด และจังหวัด เช่น ถ้าท่านหนึ่งรับผิดชอบ ทางภาคเหนือท่านก็ดูทั้งภาค ภาคกลางก็ดูทั้งภาค ภาคใต้

๖

การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

ภาคตะวันออก ส่วนภาคอีสานก็จะแบ่งเป็นอีสานตอนบน อีสานตอนล่าง ท่านก็ดูทั้งระบบ จากนั้นก็มีคนหนึ่งจะต้อง บูรณาการเข้าด้วยกัน เช่น ปัญหาภาคเหนือก็ดูทั้งระบบไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็ช่วยดู เหมือนเป็นหูเป็นตาให้กับรัฐมนตรี เป็น

หูเป็นตาให้กับรัฐบาล ผู้ตรวจอีก 6 ท่านที่เหลือ นอกจากจะไปตรวจตามเขตพื้นที่ตามปกติแล้วก็ไปช่วยเหลือสนับสนุนผู้ตรวจที่ดูเชิงยุทธศาสตร์ เชิงพื้นที่ที่กว้างกว่า ผมได้เชิญท่านผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกษียณอายุแล้วที่ยังไฟแรง ตอนนี่ก็เชิญมา 3 ท่านมาเป็นที่ปรึกษา มีที่จังหวัดอุดรธานี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดชัยภูมิ บอกท่านมาช่วยกันจะได้ช่วยกันดูให้ระบบทั้งระบบเดินไปได้ ทั้งหมดก็เพื่อไปสู่การทำงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ถึงประชาชนอย่างดีที่สุด ทรัพยากรที่เรามีอยู่ขณะนี้ งบประมาณแผ่นดินประมาณ 1 ล้านล้าน หรือ 1.1 ล้านล้านจริงๆ แล้วถ้าเราใช้อย่างมีประสิทธิภาพมีความหมายมาก อย่างที่ท่านนายกฯ พูด ถ้าเราให้ระบบโปร่งใสขึ้น เราใช้อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งก็คือระบบที่นำมาใช้ ไม่ว่าจะประกวดราคา จัดซื้อจัดจ้าง การให้ข้อมูลข่าวสาร การโอนเงิน อะไรทั้งหลายแหล่ จะช่วยให้เราประหยัดทั้งเวลา และก็ป้องกันการทุจริต

การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ 7

คอร์รัปชันได้ระดับหนึ่ง และสิ่งเหล่านี้นอกจากจะทำให้ประหยัด มีประสิทธิภาพ มีเงินเหลือ ส่วนหนึ่งก็นำไปเป็นค่าตอบแทนให้กับคนที่ทำดี อีกส่วนก็กลับมาสู่การพัฒนา

ต่อไป คิดว่าสิ่งเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญที่ท่านนายกฯ อยากให้เกิดขึ้นในอนาคตใกล้ ๆ นี้

ความเป็นมาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผมอยากจะเรียนว่า การกระจายอำนาจนั้น บางทีพวกเราเองก็สับสนทำไมองค์กรเยอะ หลากหลาย พื้นที่อันเดียวกัน อำนาจหน้าที่ก็อาจจะใกล้เคียงกัน อยากจะเรียนว่า ถ้ามองประเทศไทยเราแบ่งเป็น 75จังหวัดกับ 1 กทม. 1 กทม. นั้นหมายความว่า กทม. เป็นท้องถิ่นทั้งจังหวัด คือไม่เป็นส่วนภูมิภาคและไม่มีท้องถิ่นขนาดเล็กใด ๆ ใน กทม. คือ พื้นที่เต็ม กทม. เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในขณะที่จังหวัดอื่นยกตัวอย่างจังหวัดชลบุรี โครงสร้างจะซ้อนกัน ท่านมีจังหวัดที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค ก็คือเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรีทั้งจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดรับผิดชอบ ผู้ว่าราชการจังหวัดก็คือตัวแทน

8 การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

ของรัฐบาลที่อยู่ในจังหวัดชลบุรี ในขณะเดียวกัน ในจังหวัดชลบุรีนั้นก็แบ่งออกเป็น อบต. เทศบาล และอีก 1 เมืองพัทยา

เดิมทีเดิวนั้นเราจะเห็นว่าผู้ว่าราชการจังหวัด ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหารของ อบจ. ด้วย ถ้าเปรียบเทียบท่านจะเห็นว่าในจังหวัดหนึ่งจังหวัดไม่นับ กทม. สำหรับท้องถิ่นก็จะมี เทศบาล สุขาภิบาล แต่ก่อนรูปแบบการบริหารจัดการ สุขาภิบาลเป็นรูปแบบคณะกรรมการ ยุคแรกๆ ก็ให้นายอำเภอ เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร มีคณะกรรมการ ไม่มีฝ่ายสภา ไม่มีฝ่ายบริหารที่ประชาชนเลือกขึ้นมา ซึ่งเมื่อปีสองปีมานี้เราก็ยกฐานะสุขาภิบาลทั้งหมดให้เป็นเทศบาล จากนั้นก็จะมีเทศบาล ตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร ที่ตั้ง ศาลากลางจังหวัดทุกแห่งเป็นเทศบาลเมือง ไม่ว่าจะถึงเกณฑ์หรือไม่ถึงเกณฑ์ พื้นที่เทศบาลจริงๆ แล้วอาจจะไม่ถึง 3 % ของพื้นที่ทั้งจังหวัด พื้นที่ที่เหลือทั้งหมดเป็นพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เดิม ซึ่งเป็นเรื่องแปลกที่ว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือ อบจ. เดิมนั้นมีพื้นที่ไม่ทั้งจังหวัด คือเป็นพื้นที่นอกเขต สุขาภิบาล เขตเทศบาล แต่เวลาให้ราษฎรไปเลือกสมาชิกสภา

การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

อบจ. ให้ราษฎรในเขตสุขาภิบาล เขตเทศบาล มีสิทธิเลือกตั้งด้วย ในอดีตเป็นอย่างนั้นค่อนข้างจะสับสน แต่ต้องเข้าใจว่าการปกครองท้องถิ่นเราเริ่มจากนั้น

ท้องถิ่นเป็นที่มาของระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติ

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระดับชาติ เราเปลี่ยนแปลงโดยอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงจากตะวันตก เปลี่ยนแปลงโดยกฎหมาย ไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงในระบบ เศรษฐกิจที่เกิดเมืองใหม่ ชุมชนใหม่ขึ้นมา แล้วก็เมืองใหม่ ชุมชนใหม่ที่เราเห็นในยุโรปที่ลงท้ายว่า เบอร์โร (Borough) ทั้งหมด จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการเมืองหรือชุมชนใหม่ ซึ่งไม่ขึ้นกับบรรดาเจ้าศักดินาทั้งหลาย จึงเป็นเรื่องที่มาจากเขา จะต้องเสียดายให้กับชุมชน เขาเลือก Sheriff ขึ้นมา อาจจะเลือก ศาลท้องถิ่น เลือกเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ก็เหมือนหมู่บ้านเราที่จำเป็น จะต้องมีการรวมหมู่บ้าน เจ้าของบ้านจะต้องเสียเงินค่าใช้จ่าย ให้กับส่วนกลางเพราะบางที่การบริการของรัฐ ไปไม่ถึงอย่างนี้ เป็นต้น สมัยก่อนในยุโรปก็เกิดชุมชนลักษณะนี้ทั้งสิ้น ดังนั้น เขาจึงบอกว่าท้องถิ่นเป็นที่มาของระบอบประชาธิปไตยใน

การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

ระดับชาติซึ่งหมายความว่า เกิดเมืองขึ้นเรื่อย ๆ แล้วเมืองเรา เป็นอิสระไม่ขึ้นกับเจ้าขุนมูลนายเหมือนเดิม ต้องดูแลตัวเอง คนที่เข้ามาอยู่จะต้องอยู่จนถึงจำนวนระยะเวลาที่กำหนด จะต้องเสียภาษีถึงจำนวนที่กำหนดจึงจะมีสิทธิเลือกตั้งและรับ สมัครเลือกตั้ง นั่นคือการปกครองท้องถิ่นในระยะแรกและก็ ขยายไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งทำให้เกิดการเลือกตั้งระดับชาติขึ้น ซึ่งการเลือกตั้งในยุคแรก ๆ นั้นเต็มไปด้วยข้อจำกัด เช่น ข้อจำกัดเรื่องเพศ ผู้หญิงไม่มีสิทธิเลือกตั้ง เรื่องอายุ เรื่อง การศึกษา เรื่องภาษีที่เสียให้กับท้องถิ่นหรือภาษีที่เสียให้กับ สังคม ใครที่ไม่เข้าเกณฑ์ไม่มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น เขาจึงเรียกว่า เป็นการเลือกตั้งแบบจำกัด แล้วเราก็พยายามต่อสู้มาโดยตลอดว่า การเลือกตั้งที่ถูกต้องจะต้องเป็นการเลือกตั้งแบบทั่วถึง เรา พยายามลดข้อจำกัดเรื่องการศึกษา เรื่องภาษี ระยะเวลาที่อยู่ก็ลด น้อยลง สมัยก่อนบางที่อาจจะต้อง 5 ปี อย่างนี้เป็นต้น ของเรา รับผลทางกฎหมายของเขามาแล้วมา apply ใช้ แต่เขาต้องต่อสู้กัน นานยิ่งผู้หญิงลำบากมาก ผู้หญิงไทยมีสิทธิเลือกตั้ง ตั้งแต่เรามี การเลือกตั้งครั้งแรก ผู้หญิงยุโรปหลายประเทศมีสิทธิเลือกตั้ง

หลังผู้หญิงไทย นี่ก็คือสิ่งที่พยายาม ตอนหลังเรามาลดข้อจำกัด เรื่องอายุเหลือ 18 ปี มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นต้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งก็ เช่นกันพยายามลดข้อจำกัดลงมา อย่างไรก็ตามเมื่อเราได้จัดการ ปกครองท้องถิ่นขึ้นมาก็เหมือนเราสร้างบ้านบนระบอบ ประชาธิปไตย สร้างหลังคา จำเป็นต้องเอาท้องถิ่นเป็นเสาเพื่อ ไปค้ำ จะเห็นว่าในอดีตบทบาทของท้องถิ่นจะน้อยมาก ก็เพราะว่าลักษณะชุมชนทางเศรษฐกิจที่จะก่อให้เกิดอย่างนี้ไม่มี ในประเทศไทยมาก่อน จึงพัฒนามาในลักษณะที่ส่วนกลาง และ ภูมิภาคเข้าไปครอบงำการปกครองท้องถิ่นมาโดยตลอด ถามว่า ยกให้ท้องถิ่นทำแต่แรกเลยได้ไหม คำตอบก็คือคงลำบาก เพราะว่าการเกิดท้องถิ่นก็คือการเกิดเป็นชุมชนที่มีความ หนาแน่นสามารถดูแลตัวเองได้ระดับหนึ่ง ของเราส่วนใหญ่ เป็นชุมชนที่เป็นหมู่บ้านซึ่งห่างไกล เป็นลักษณะชนบท ไม่มีอาชีพใหม่ มีอะไรต่าง ๆ ใหม่เข้ามา ของยุโรปเกิดการค้า ขาย เกิดอาชีพพ่อค้า นายธนาคาร ช่างฝีมือ มารวมตัวกัน ไม่ ต้องการอยู่เป็นชาวไร่ชาวนาเหมือนเดิม ของเราลักษณะนี้เกิดขึ้น น้อยมากในยุคแรกๆ ดังนั้นพอระบบเดินมาถึงจุดหนึ่งจะต้อง

เปลี่ยนแปลง แต่จุดที่ทำให้เราเหนื่อยก็คือ ช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ ความเปลี่ยนแปลงในแต่ละยุค ความเข้าใจบ้าง ไม่เข้าใจบ้าง ความเข้าใจที่ผิดบ้าง ถูกบ้าง และไม่มีมาตรการที่ดีพอที่จะกำกับขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมจึงทำให้เกิดปัญหา มาโดยตลอด ในครั้งนี้ผมคิดว่าดีกว่าครั้งก่อน ๆ มาก แต่ไม่ใช่ว่าปัญหาจะไม่มี อาจจะมีหนักหนาด้วยซ้ำไป ถ้าเราไม่เข้าใจตรงกัน ดังนั้นเมื่อมีการผลักดันให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ท่านจะเห็นว่า การเรียกร้องให้มี อบต. ก็เกิดขึ้นมาตลอด ความจริงยุคแรก ๆ ก็มีแล้ว แต่ความไม่พร้อมต่าง ๆ ทำให้มีการปรับกันไปแก้กันไป มีรัฐประหารที่ก็เปลี่ยนแปลงกันที เป็นต้น

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จนกระทั่งมีการผลักดันให้เกิด อบต. ผมอยากจะสรุปวันนี้ว่า ถ้าท้องถิ่นขนาดเล็ก อบต. ผมอยากจะเรียกว่า **ท้องถิ่นชนบท** ซึ่งต่อไปจะพัฒนาขึ้นเป็นเทศบาลต่อจากนั้น

ก็เป็นท้องถิ่น แบบกิ่งเมืองกิ่งชนบท คือเทศบาลตำบล ท้องถิ่นแบบเมืองคือเทศบาลเมือง โตขึ้นมาอีกหน่อยก็เป็นเทศบาลนคร นี่ก็หมดแล้วในจังหวัดหนึ่ง แล้วถามว่าในกรอบของจังหวัดทั้งหมดใครจะดูแล เราก็แก้ไขกฎหมาย อบจ. ไม่ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหารอีกต่อไป ทั้งจังหวัดพื้นที่เดียวกันกับที่ผู้ว่าราชการจังหวัดดูแลในภูมิภาค คือ อบจ. คนที่ดูแลก็คือ นายก อบจ. และสภา อบจ. ช่วงทำกฎหมายใหม่ ๆ ผมเป็นคนที่มีปัญหาอยู่ค่อนข้างมาก เพราะเราต้องมองว่าการปฏิบัติการระดับเล็ก ข้างล่างก็ต้องเป็นเรื่อง อบต. เทศบาล ระดับต่าง ๆ ถามว่า อบจ. จะทำอะไร โดยหลักก็คือจะต้องทำอะไรที่ **ท้องถิ่นขนาดเล็กเขาทำไม่ได้** หรือเป็นเรื่องเชื่อมต่อระหว่าง **ท้องถิ่นขนาดเล็ก หรือเชื่อมต่อระหว่าง อบจ. ต่อ อบจ.** นี่ก็คือสิ่งที่ต้องทำหรือเข้าไปสนับสนุน เข้าไปเสริมเข้าไปเติมต่างๆ ยกตัวอย่างเช่น ถ้า อบจ. แข็งแรง หรือเทศบาลขนาดใหญ่ๆ แข็งแรง มีสถานีก มีวิศวกรของตัวเอง แต่ อบต. ขนาดเล็ก อาจจะไม่ มี บังเอิญตรงนั้นมีแร่ธาตุที่สำคัญ มีการลงทุนมหาศาล จากรายได้ 4 - 5 ล้าน ก็กลายเป็น 100 ล้านขึ้น มีการก่อสร้างต่างๆ ถามว่า อบต. จะมีวิศวกร มีสถานีกลงไปดูมั๊ย

คำตอบคือยังไม่มี ถามว่าตรงนี้จะมีการ บูรณาการกันอย่างไร ถ้า อบต.บอกว่า จะจ้างวิศวกรสถาปนิกเอง แต่ต่อไปอีกสัก 10 ปีผ่านไป กิจการตรงนั้นไปไม่ได้ คนที่จ้างไว้จะทำอะไรต่อ อันนี้ระบบการจ้างจะต้องนำไปคิด เพราะทุกอย่างไม่มีอะไร คงที่ การเติบโตอาจจะเคยเกิดตรงนี้มาก ประชากรหลากหลาย อยู่ตรงนี้ อีกระยะหนึ่งอาจจะไปเกิดตรงนั้น จะหลังไหลไปอีก ที่หนึ่ง สิ่งเหล่านี้เป็นพลวัตอยู่ตลอดเวลา เราต้องคิดว่าเราจะสร้างระบบอะไรที่สามารถถ่ายเทกันได้ ยืมใช้กันได้ประสิทธิภาพ จึงจะเกิดสูงสุด เรื่องบรรเทาสาธารณภัยก็เช่นเดียวกัน ถ้าทุกคนต้องการที่จะมีเครื่องมือ เครื่องมือ full scale เหมือนกันหมดงบประมาณคงลำบาก แต่ถ้าอยู่ใกล้เคียงทำอย่างไรจึงจะสามารถเกื้อกูลซึ่งกันและกันได้ หยิบยืมซึ่งกันและกันได้ อย่างนี้ระบบต้องเอามาคิด บางคนไม่เข้าใจเขาบอกว่าเมื่อ อบต. เต็มพื้นที่ ท้องถิ่นขนาดเล็ก มีเต็มทั้งจังหวัด แล้ว อบจ. จะมีทำไม ผมคนหนึ่งบอกว่า อบจ. ต้องมีเพราะ อบจ. คือ **ท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่ Represent** พื้นที่จังหวัดนั่นเอง ดังนั้นจะเห็นว่าท่านมีผู้ว่าราชการจังหวัด คือ ตัวแทนของรัฐบาลลงไปอยู่ตรงนั้น นำเอายุทธศาสตร์ นำนโยบายรัฐบาลไปประสานในพื้นที่ คนที่ผู้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

ราชการจังหวัด ประสานคนแรกก็คือ นายก อบจ.ใน scale ที่ใหญ่ และไต่ลงไปเทศบาลจนถึง อบต. ซึ่งเทศบาลขนาดเล็ก อบต. คนที่จะรับจากผู้ว่าราชการจังหวัดลงไปก็คือ นายอำเภอ โครงสร้างประชาธิปไตยเป็นโครงสร้างที่ดีมากในลักษณะนี้ หนึ่งก็คือว่าเวลามีปัญหาสามารถรวมศูนย์แก้ไขปัญหาได้ รวดเร็ว ขณะเดียวกันในการทำงานก็ลงไปถึงรากหญ้าได้มาก ในอังกฤษไม่มีผู้ว่าราชการจังหวัด อังกฤษมีปัญหาในการบริหารแต่เขามีกลไกอื่น ญี่ปุ่นเคยมีผู้ว่าราชการจังหวัดที่มาจาก การแต่งตั้งแต่เมื่ออเมริกายึดครองก็ยกเลิกระบบแต่งตั้งไป แล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมาจากการเลือกตั้ง แต่ภารกิจของผู้ว่าราชการจังหวัดญี่ปุ่น ร้อยละ 90 ทำให้รัฐบาลกลางทั้งสิ้น เพราะในแต่ละจังหวัด ก็จะมีเหมือนจังหวัดที่ไม่ใช่ กทม. จะมีเทศบาล พุดง่าย ๆ คือท้องถิ่นขนาดเล็กในท้องถิ่นขนาดใหญ่ ดังนั้นโครงสร้างของเราดี เพียงแต่ว่าจะจัดระบบอย่างไรให้ ลงตัว และการทำงานต่าง ๆ จะง่ายมาก คุณตัวอย่างง่าย ๆ ถ้า เกิดน้ำท่วม 5 จังหวัดติดต่อกัน ถ้าไม่มีผู้ว่าราชการจังหวัดมีแต่ นายก อบจ. แล้วทุกคนรู้สึกว่าการจังหวัดของข้าพเจ้า ผมว่าแก้ไขปัญหาหายากเหมือนกัน มีหน้าชื่อนายก อบจ. กับนายกเทศมนตรี

หรือ นายก อบต. ในจังหวัดเกิดคนละพรรคไม่ถูกกันอีก
เหนี่ยวนะ คนหนึ่งก็รู้สึกที่ว่ามใครก็ไม่ว่าอย่าท่วมของเราแล้ว
กันเดียวราษฎรจะว่าเรา แม้แต่ในระบบผู้ว่าราชการจังหวัดของ
เราเอง สมมุติว่าน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยามาไหลลงมาถึงอ่างทอง
สิงห์บุรี ปทุมธานี นนทบุรี ตัวใครตัวใครนะครับ จังหวัดใคร
ก็ให้ผ่านลงไปข้างล่างก่อน คนใต้น้ำก็เหนี่ยวน้อย ไปดูในปี
ที่น้ำท่วม ปริมาณน้ำปล่อยจากเขื่อนสูงมากแสดงว่าการปล่อย
น้ำต่าง ๆ ไม่ได้คุยกัน ยิ่งเจอจังหวัดไม่ดี เจอฝนตก น้ำทะเล
หนุนอีก เวลาชุมชนเมืองท่วมทีเสียหายเป็นพันล้านเป็นหมื่น
ล้าน ดังนั้นถ้ามีการบริหารจัดการร่วมกันคิดหมด ถ้ามาปกติ
ยังงี้ก็ไม่มีความท่วมตรงไหนเลย ถ้าพื้นที่ต่ำมาก ๆ ก็ไปดูแล
สูบออกอะไรไป แต่ถ้ามามากกว่าปกติแล้วไม่บริหารจัดการ
แปลว่าทุกคนเจ็บหมด แต่ถ้าบริหารจัดการดีมากอาจจะมีพื้นที่
บางส่วนต้องขอมน้ำท่วม เพื่อรักษาส่วนใหญ่ 10 % ท่วม อีก
90 % ไม่ท่วม แล้วไปดูแลอีก 10 % คนที่ไม่เข้าใจไปพูดทีละมูม
ก็เกิดความเสียหาย แต่ถ้ามองให้เขาฟัง ถ้าอย่างนี้ประหยัดและ
สามารถ save ได้มากมาย มององค์รวมจะเห็นว่าสำคัญ แม้
รัฐธรรมนูญจะบอกว่า ในอนาคตจังหวัดไหนพร้อมยกขึ้นเป็น
การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

ท้องถิ่นทั้งจังหวัดเหมือนอย่างเช่น กทม. ก็ได้ อันนั้นไม่เป็นไร
ให้ถึงจุดพร้อม ถึงจุดทำงานร่วมกัน มีกลไก มีทัศนคติที่พัฒนา
ไปถึงจุดที่เมื่อยามวิกฤต ทุกคนมี sense ของความเป็นเจ้าของ
เจ้าภาพพร้อมจะเสียสละ พร้อมจะตัดสินใจร่วมกัน ผมคุย
กทม. จังหวัดปริมณฑล รวมทั้งจังหวัดต้นน้ำว่า ถ้าเกิดวิกฤตถึง
ที่สุดขึ้นมาจำเป็นต้องให้พื้นที่ใดต้องถูกน้ำท่วม และพื้นที่อื่น
ต้องรอดเป็นส่วนใหญ่ เราตัดสินใจร่วมกัน เรารับผิดชอบได้
เราคุยกันแล้วตัดสินใจอย่างนี้ถึงจะ work ท่านจะเห็นว่า
โครงสร้างที่เป็นอยู่ผมเรียนเลยว่าดี กระจายลงไปแล้ว ยิ่งท่าน
นายกฯ มีนโยบายที่จะกระจายลงไปถึงประชาชนในระดับ
หมู่บ้าน คือ โครงการ SML ด้วย ท่านจะเห็นว่าต่อไปใน
ประเทศไทยทุกหย่อมหญ้าเขาจะดูแลตนเองได้ในระดับหนึ่ง
ไม่ใช่รอคอยว่าเมื่อไหร่ข้างบนจะให้มา ต้องวิ่งเดินเส้นสาย ใน
อดีตท่านจะเห็นว่า เขาจะพยายามดันผู้แทนของตนให้เป็น
รัฐมนตรี ให้มีตำแหน่งสูง ๆ เพราะผู้แทนจะกลับมาดูแลพื้นที่
บางพื้นที่ดูแลมากจนพื้นที่อื่นถูกทอดทิ้งไปเลย และพื้นที่ที่ดูแล
นั้นบางทีสร้างถนน 6 เลน 8 เลน แต่ไม่มีความจำเป็น แต่อีก
หลายพื้นที่เขามีความจำเป็น ขอไปแค่ 4 เลน เขาก็ดีใจแล้วแต่

ไม่ได้รับ การพัฒนาต่าง ๆ ก็เลยผิผฝผผผผผไปพอสมควร
ดังนั้นต่อไปนี้ทุกพื้นที่จะเฉลี่ย ท่านนายกฯ อาจจะได้ย้าย
ต่อไปการจัดงบประมาณจะดูประชากร ประชากรมีเท่าไรจะ
เห็นชัดมากขึ้น เหมือนวันนี้นับผู้ว่าฯ ได้ 20 ล้าน ปี 47 ที่ผ่านมา
เอาไปเสริมไปเติมต่างๆ ปี 48 ให้ 10 ล้านเป็นตัวตั้งต้นที่เหลือ
อีก 10 ล้าน เอามาเฉลี่ยตามจำนวนประชากร จังหวัดไหนมี
ประชากรมากได้มาก จังหวัดไหนมีประชกรน้อยได้น้อย ไม่
จั้นผู้ว่าฯ โคราชบ่นกับผมบอกว่าจังหวัดใหญ่มี ส.ส. มากที่สุด
ไม่นับ กทม. ได้ 20 ล้าน เท่าจังหวัดเล็กๆ ที่มี ส.ส. คนเดียว
ต่อไปนี้จังหวัดเล็ก ๆ ส.ส. คนเดียวได้ประมาณ 12- 13 ล้าน
โคราชได้ไป 43 - 44 ล้าน ซึ่งก็แพร่มากขึ้น อย่างน้อย 10 ล้าน
แรกได้เท่ากัน จะเป็น step ไป ในอดีตที่ต้องคอยวิ่งเต้นขอขึ้น
ไปเป็นทอด ๆ แล้วไม่รู้จะไปถึงไหน ระบบประเทศไทย ก็เลย
วิ่งเต้นกันทุกเส้นสาย หรือแม้แต่ผู้แทนราษฎรเอง ท่านจะจำได้
ในอดีตทำถนนจาก 2 เลนเป็น 4 เลน 4 เป็น 6 จาก 6 เป็น 8 ที่ไหน
ไม่มีสนามบินก็ต้องมีสนามบิน ผลก็คือสนามบินหลายแห่ง
ไม่ได้ใช้ คือมีแล้วไม่มีใครไป วันก่อนก็ไปคุยกับ นายก อบจ. ที่
สุรินทร์ ดูแลสนามบินอยู่แห่งหนึ่ง ท่านบอกว่าเป็นสนามบิน
การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

แห่งเดียวในประเทศไทยที่ท้องถิ่นได้ดูแล ก็เทียบกันสองฝ่าย
ฝ่ายหนึ่งก็บอกยกให้ส่วนกลางเขาไปเถอะ กระทรวงคมนาคม
กรมที่เขารับผิดชอบ เพราะต้องการบฯ อีกเยอะที่จะมาพัฒนา
ระบบต่าง ๆ ที่จะตรวจสอบความปลอดภัยต่าง ๆ อีกฝ่ายหนึ่งก็
บอกว่า เป็นหน้าตาของท้องถิ่นที่ อบจ. แห่งเดียวในประเทศไทย
ได้ดูแลสนามบินขอให้เก็บไว้เถอะ คุยไปคุยมาก็บอกว่าท่านให้
เขาไปเถอะเพราะถ้าเราจะต้องดูแลหนึ่งแห่ง จะต้องสร้าง
บุคลากรมาดูแลสนามบิน และถ่ายเทไปไหนก็ไม่ได้ เพราะมี
ท่านคนเดียวที่ดูแลจะถ่ายไปกรมที่เขาดูแลก็ไม่ได้ ท่านก็ต้อง
เอาบุคลากรเหล่านี้ไว้ ครั้นถ้าเขาจะเติบโตต่อไป ก็ไม่รู้จะขึ้น
สายไหน ถ้าไปขึ้นสายอื่นต่อไปท่านก็ต้องสร้างคนใหม่แทน
ตรงนี้อีก ระบบหมุนเวียนไม่ได้ในตัว ไม่เป็นผลดีต่อบุคลากรที่
ทำงานและไม่เป็นผลดีต่อองค์กรท้องถิ่นเอง เราดูแลไปเสริม
ในส่วนอื่นจะดีกว่า ท่านก็รับฟังและไปหารือกันต่อไป นี่ก็เป็น
ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ อย่างนี้เรามาดูกันว่าอันไหนไหนก็ทำ
อันไหนจะพัฒนาต่อไปเรามีศักยภาพพลุยเลย อันไหนที่ไม่ไหวถ้า
เราไปทำ ก็เหนื่อยแล้วก็เป็นการแล้วบอกว่าถ้าจะดูแลสนามบิน
ได้ ของบอีก 50 ล้าน 60 ล้าน มาซื้อเครื่องไม้เครื่องมือต่างๆ งบ
การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

มาจากไหน งบก็มาจากส่วนกลาง เครื่องไม้ เครื่องมือ ต้องมีการ maintenance ต่อไปอีก ถ้าเกิดการ maintenance ไม่มีอีกทำไงต่อ ก็ไม่จบ อย่างนี้เป็นต้น นี่คือนี่คือสิ่งที่อยากจะฝากไว้ อย่างสหรัฐอเมริกาเราต้องเข้าใจนะครับว่าเป็นสหพันธรัฐ ดังนั้นเวลาไปพูดถึงการปกครองท้องถิ่นในอเมริกาต้องพูดถึงของแต่ละมลรัฐ พูดของสหรัฐไม่ได้ เพราะระดับสหพันธรัฐไม่มี เขาเชื่อมโดยรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญนั้นสร้างรัฐบาลกลางและมลรัฐพูดง่าย ๆ ก็คือ ประเทศหนึ่ง แต่เขาเชื่อมระบบการเงิน ระบบการทูต ระบบการคลัง ระบบการป้องกันประเทศมาที่ตัวสหพันธรัฐหรือรัฐบาลกลาง และในอเมริกานี้จะพูดว่า รัฐบาลกลาง รัฐบาลท้องถิ่น แต่ในประเทศเราไม่พูดอย่างนั้น ประเทศเราจะพูดส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น เพราะเราคือ รัฐเดี่ยว รัฐบาลเดียวกัน ศาลปกครองถึงได้ตัดสินบอกความดีของสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดี คำสั่งต่างๆ ของฝ่ายบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดี ถือเป็นคำสั่งทางการปกครองทั้งสิ้น เพราะในการทำงานนั้นท่านคือส่วนหนึ่งของฝ่ายบริหาร แม้ว่าจะให้ประชาชนเลือกฝ่ายบริหารมาโดยตรงในปัจจุบัน แต่ก่อน จะเลือกสมาชิกสภาแล้วสมาชิกสภาไปเลือกฝ่ายบริหารอีกทีก็ทำตามแต่ หรือ

การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ — 21

ประชาชนจะเลือกสมาชิกมาก็ตามแต่ สิ่งเหล่านี้ได้อยู่ภายใต้ umbrella ของฝ่ายบริหารทั้งสิ้น ไม่ได้ทำให้กลายเป็นฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายตุลาการขึ้นมา ตอนนี้เราก็ต้องเข้าใจตรงกันด้วย ซึ่งเป็นเรื่องที่เราเข้าใจได้ เพราะว่ามติของสภาท้องถิ่นที่ดี คำสั่งของฝ่ายบริหารท้องถิ่นที่ดี อาจจะถูกเพิกถอนได้โดยผู้ใช้อำนาจควบคุมหรือกำกับดูแล นั่นก็คือนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด มาจนถึงรัฐมนตรีมหาดไทย หรือถ้า กทม. อาจจะถึงคณะรัฐมนตรีในบางประเด็น อย่างนี้เป็นต้น ก็แล้วแต่โครงสร้างของการบริหารจัดการ ผมจึงคิดว่าที่เราดีไซน์ระบบก่อนข้างดี ของอเมริกานั้นก็ต้องไปดูว่าในแต่ละมลรัฐเขาเป็นอย่างไร ของอิตาลีมีสิ่งที่น่าสนใจก็คือ เขามีสภา มีภาคการปกครอง ภาคการปกครองเขารัฐธรรมนูญสามารถให้ออกกฎหมายได้เลย แต่ต้องไม่ขัดรัฐธรรมนูญ ดังนั้นที่ผมพูดทั้งหมดเห็นว่า มีความหลากหลายในรูปแบบวิธีการ แต่ที่สำคัญก็คือ **ที่ไหนก็ตามที่ไม่กระจายอำนาจ ไม่กระจายภารกิจลงไป การบริหารจะล้มเหลวโดยเฉพาะในโลกสมัยใหม่**

22 — **การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ**

ในอนาคตส่วนกลางต้องเล็กลง

รัฐบาลกลางในประเทศที่เป็นสหพันธรัฐหรือ รัฐบาลไทยที่เป็นรัฐเดี่ยวนั้น ในอนาคตยิ่งต้องเล็กลง นั่นก็คือ ต้องไปดูด้านต่างประเทศ เรื่องการค้า เรื่องความมั่นคง ยุทธศาสตร์ต่างๆ มองไปข้างหน้า เหลียวไปข้างหลัง ดูช่วยคุณ ขวาทให้กับประเทศทั้งประเทศ รัฐมนตรีจะต้อง smart พอที่จะไป คู่อิงเหล่านั้น แต่ภารกิจเรื่องการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม สัมพันธ์กับพี่น้องประชาชน ท้องถิ่นจะเป็นคนทำเกือบทั้งสิ้น โดยเฉพาะในอนาคตต่อไป ผมเชื่อว่าอีก 10 - 20 ปีข้างหน้า งบประมาณจะ rewards เลย รัฐบาลอาจจะใช้แค่ 40 ท้องถิ่น อาจจะ 60 โดยไม่ต้องเอากฎหมายไปกำหนด จะ Automatic ท่านคอยดูต่อไปก็แล้วกันนะครับ หลายแห่งในโลกจะเป็นอย่าง นั้น คือรัฐบาลใหญ่ไม่ได้ จะต้องเล็กลง แต่จะต้องรับผิดชอบ ในวิถีคิดในเชิงยุทธศาสตร์ ในเชิงของการตรวจสอบ กำกับ ส่งเสริม สนับสนุนอะไรต่างๆ จะเป็นลักษณะนั้นเป็นส่วน ใหญ่ ช่วงที่เป็นปัญหาก็คือช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อตรงนี้

การจัดสรรงบประมาณให้ท้องถิ่น

อย่างวันนี้พวกท่านจะตั้งคำถามว่า ในปี 49 ท้องถิ่น 35 รัฐบาล 65 จะทำอย่างไร อันนี้ก็ต้องรอรัฐบาลใหม่เพราะ วันนี้ได้ 23.5 แต่จริงๆ แล้ว งบที่ไม่ได้ไต่ผ่านท้องถิ่น ที่ไม่ได้ ไต่ผ่านถึงประชาชนหลายอย่าง ก็ลงไปสู่รากหญ้าทั้งหมด ที่ไต่ ผ่านท้องถิ่นก็คือไปสู่รากหญ้า แต่ปัญหาที่เราต้องแก้วันนี้ก็คือ ว่างบจะไปโป่งมากในเรื่องคนและอัฐบริวาร วันนี้รัฐบาล เงิน 100 บาท เหลือเป็นงบลงทุนแค่ 25 บาท ที่เหลือก็งบทำการ แล้วก็ใช้หนี้เงินกู้บ้างอะไรบ้าง บีบตัวค่อนข้างมาก ถามว่า ทำไมเป็นไปลักษณะนั้น ก็เพราะว่าช่วงผ่านต่อที่ผมเรียน เดิม รัฐบาลใช้เงิน 92 - 93 บาท สมมุติว่าจ้างคน 92 - 93 คน ท้องถิ่น ใช้เงิน 7 - 8 บาท จ้างคน 7 - 8 คน สมมุติเทียบอัตราส่วนอย่างนี้ เลยนะครับ ตอนนี้องถิ่นใช้เงิน 23 บาท ก็ต้องจ้างคน 23 คน รัฐบาลใช้เงิน 77 บาท ต้องลดคนจาก 92 เหลือ 77 คน ไม่ใช่ลด กันได้ง่ายๆ เพราะระบบราชการไม่เหมือนบริษัท อยู่ๆ เราจะ เอาเค้าออกโดยเค้าไม่ผิดไม่ได้ ก็ต้องใช้ระบบ early retire บ้าง อะไรบ้าง พอใช้ระบบตรงนี้ปีก็ต้องเอาเงินให้เค้า อันนี้แฟร์ ให้เค้าออกก่อนแล้วไม่ให้เงินเค้าอันนี้ไม่ถูก มาตราที่ 3

ที่รองนายกวิษณุฯ ปวดหัวไปแล้ว ระบบราชการมีการประเมิน
ตลอดอยู่แล้ว คนที่ไม่ทำงานอะไรเลย ก็ต้องปรับปรุงตัว
แล้วถ้าไม่ไหวจริงๆ ผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายมีอำนาจให้
เค้าออกได้อยู่แล้ว ซึ่งออกแล้วไม่ได้อะไรตอบแทนเลย ก็
พยายามมาสร้างระบบที่ว่า เอาไปแปลเท่าหรือเรียกว่า เอามา
educate กันใหม่ เอามาอบรมกันใหม่เพื่อจะทำงานดีขึ้น เพื่อให้
โอกาสที่จากเดิม 2 ครั้งเพิ่ม เป็น 4 ครั้ง เพื่อให้คนเข้าใจมากขึ้น
ไม่ใช่ 5% จะเอาออกทั้งหมดไม่ใช่อย่างนั้น 5% คือสุดท้าย
ของผู้ที่ได้รับการประเมินต่ำสุด ไม่ใช่ 5% ของ total ด้วยความ
ที่ไม่เข้าใจกันก็ทำให้คนไปพูดกันคนละแบบ หลายคนรู้ตัวดีว่า
ไม่เอาไหนเลยเช้าสามเย็นสาม 10 โมงถึงที่ทำงาน บ่าย 3 รับลูก
อย่างนี้ ก็เสียหายต่อการทำงานมากมาย ในขณะที่เราขอให้
ข้าราชการทำงานหนักเพิ่มขึ้นอย่าง กรมการปกครอง ในอำเภอ
หลายอำเภอ กรมที่ดินเองวันนี้ไม่มีพักเที่ยงต้องผลิตเวรกันวัน
เสาร์ทำงานเพิ่มขึ้นอีก 1 วัน เพื่อให้บริการประชาชนให้ดีขึ้น
ขณะนี้เราให้ทำงานโอเวอร์ เพราะว่าจันทร์ - ศุกร์ คนเค้าทำงาน
กันเต็มที่ไม่มีโอกาสมาติดต่อบุคลากร เราจึงเพิ่มวันเสาร์ให้อีก
1 วัน เพื่อเค้าจะได้มาติดต่อบุคลากรในวันที่เค้าหยุดได้ ไม่งั้น

วันธรรมดาก็ต้องไปทำงาน บางทีก็ลาไม่สะดวก ยิ่งคนงานไป
ทำงานนายก็ไม่แฮปปี้ ก็พยายามจะหาช่วงเวลาอื่น บางทีเค้า
พักเที่ยงเค้าแวกมาได้เค้าก็มาทำบัตรทำอะไรต่างๆ เคียวนี้ไปที่
ไหนก็ได้มีอยู่ 1,077 แห่ง 15 นาทีเสร็จไม่จำเป็นต้องไปที่ตัวมีชื่อ
ในทะเบียนบ้าน ไปตรงไหนก็ได้หมด เพราะ Link กัน
หมดแล้ว นี่ก็เพื่อการอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งท้องถิ่นก็
ต้องเข้ามาช่วย ผมไปตรวจในบางพื้นที่ ก็ขอขอบคุณนายก
อบจ. ขอขอบคุณนายกเทศมนตรี บางพื้นที่ก็ออกตั้งค์ให้พัฒนา
ปรับปรุงสถานที่ของอำเภอเพื่อให้เป็นอำเภอที่ service ท่านมี
น้ำใจมอบให้ ทำให้ดีขึ้น ซึ่งต่อไปภารกิจเหล่านี้ก็ต้องถ่าย
โอนไปท้องถิ่น เพื่อระบบโดยสมบูรณ์แบบ ต่อไปคนจะเกิด
แก่ เจ็บ ตายในอนาคต อีกสิบยี่สิบปีข้างหน้า ท้องถิ่นต้องเอา
ไปทำเมื่อระบบ work ไปหมดแล้ว วันนี้ถ้าต่างคนต่างทำ บาง
ทีมาตรฐานยังไม่ได้ ระบบที่จะออนไลน์ยังไม่ดีพอ โดยเฉพาะ
ของท้องถิ่นในอนาคตไปสู่จุดนี้แน่นอน เราต้องเข้มแข็งตรงนี้
ท่านทำงานท้องถิ่นตรงนี้ อาจจะดูว่าภารกิจยังน้อย หรือเริ่มเยอะ
ขึ้นเพราะมีการถ่ายโอนมากขึ้น แต่ปวดหัวว่าถ่ายโอนไปแล้ว
เงินไม่มา คนไม่มาต่าง ๆ ก็เป็นที่มาที่เราก็ต้องปรับปรุงกฎหมาย

ท้องถิ่นใน 3 เรื่องใหญ่ๆ เรื่องเงินเดือนผมจะพูดเป็นเรื่องสุดท้าย แต่เรียนท่านว่าท่านได้แฮปปี้ก็แล้วกันนะครับ

โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในเรื่องแรก ท่านจะเห็นว่าโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะเกิดขึ้นจากกฎหมายแต่ละฉบับแต่ก่อนสุขาฯ ก็มีกฎหมายสุขาฯ ยกเลิกไปแล้ว อบต. ก็มีกฎหมาย อบต. เทศบาลก็มีกฎหมายเทศบาล ซึ่งมี 3 ชั้น คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร อบจ. ก็มีกฎหมาย อบจ. เมืองพัทยานั้นก็ เทศบาลอย่างหนึ่งนั่นเอง เพียงแต่ต้องการจะรักษาประวัติศาสตร์ของเมืองพัทยาที่เกิดขึ้นจาก city - manager เป็นเมืองที่มีการบริหารจัดการในระบบผู้จัดการเมืองขึ้นมา ก็เลยเรียกเมืองพัทยานี้เหมือนเดิม แต่รูปแบบการบริหารจัดการก็เป็นเทศบาลอย่างหนึ่งนั่นเอง แทนจะยกเลิกแล้วไปแก้กฎหมายใหม่ โยนเข้าไปสู่กฎหมายเทศบาล แต่เขียนกฎหมายขึ้นอีกฉบับเบ็ดเสร็จ เพื่อจะ honour อดีตที่เราได้ทำไปทั้งระบบทั้งประเทศ เราจะเห็นว่าตั้งแต่การบริหารจัดการในระดับรัฐบาลลงไป เป็นระบบรัฐสภาเหมือนกันหมด เพียงแต่ว่าในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

ระดับประเทศนั้น ไม่ได้เลือกนายกฯ โดยตรง ส.ส. มาเลือกนายกฯ อีกทีหนึ่ง แต่ระดับท้องถิ่นทั้งหมดประชาชนเลือกนายกฯ โดยตรงทั้งสิ้น แม้แต่ กทม. ซึ่ง กทม.คือรูปแบบเทศบาลอย่างหนึ่ง เลือกผู้ว่า กทม. โดยตรง และก็มีสภา กทม. แต่ก่อนเราเข้าใจผิดคิดว่าเป็นระบบประธานาธิบดี ระบบประธานาธิบดี หมายถึง เราเลือกประธานาธิบดีแล้วความสัมพันธ์ระหว่างประธานาธิบดีกับสภา สภาอภิปรายไม่ไว้วางใจเขาไม่ได้ รัฐมนตรียุบสภาไม่ได้ ท่านจะเห็นว่าความสัมพันธ์ของท้องถิ่นเราทั้งหมดสัมพันธ์กัน ประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาเสนอกฎหมายไม่ได้ เขาถือว่าเป็นฝ่ายบริหารต้องไม่ยุ่งกับฝ่ายนิติบัญญัติ ดังนั้นคนเสนอกฎหมายต้องเป็นฝ่ายนิติบัญญัติเท่านั้น แต่ของเราฝ่ายสภาเสนอกฎหมาย ถ้าเกี่ยวกับเรื่องการเงิน ถ้านายกฯไม่รับรองเสนอไม่ได้ นี่คือระบบรัฐสภา บางทีพวกเราไม่เข้าใจไปพูดกันทีละมุม ๆ เเล้งงไปหมด ไม่รู้ว่าคืออะไร ผมก็คิดว่าระบบเป็นทิศเดียวกัน ถ้าระบบแตกต่างกันมากหลาย การบริหารจัดการทำได้ยาก เช่น สุขาฯ เป็นระบบกรรมการ แต่ก่อนยังมี สภาตำบลซึ่งเราเห็นว่า รายได้ต่ำกว่า 3 แสน ก็เลยยกการบริหารจัดการให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อมาก็เป็น อบต. เพื่อให้

ประชาชนขึ้นมาเป็นนายก อบต.ได้ เพราะตอนนี้ระบบเป็น unite หมด ที่เหลือก็คือ การที่จะจัดการให้บริหารร่วมกัน ดังนั้น เราก็มาคิดว่าควรมีประมวลกฎหมายสักฉบับว่าด้วย โครงสร้างแล้วก็อำนาจหน้าที่ต่างๆ ให้ชัดเจน เพราะเวลานี้ อำนาจหน้าที่ส่วนหนึ่งอยู่ในกฎหมายจัดตั้งของท่าน อีกส่วน หนึ่งอยู่ใน พรบ.แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ เราจะมี ปัญหาว่าอำนาจจะถือตามอันไหน ปัญหาเงินก็เช่นเดียวกัน

ในอดีตผมทำกฎหมาย อบจ. เราก็บอกว่ารายได้ ท้องถิ่นถ้ามีสามส่วน ส่วนแรกก็คือรายได้ที่จัดเก็บเองประมาณ 10 - 11 เปอร์เซ็นต์ ของรายได้ทั้งหมดของท่าน นี้คือโดยเฉลี่ย อาจจะมากหรือน้อยกว่านี้แล้วแต่ โครงสร้างของแต่ละท้องถิ่น ส่วนที่สองที่อยู่ประมาณ 30 - 40 กว่าเปอร์เซ็นต์ คือรายได้ที่รัฐ จัดเก็บแล้วแบ่งให้ท่าน ส่วนสุดท้ายคือเงินอุดหนุนที่รัฐให้ ท่าน ซึ่งเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐให้ไปท่านเอาไปใช้อะไรก็ได้ แต่ ก็มีเป้าหมาย จึงให้ใช้คำว่าเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ คือเฉพาะเรื่อง เฉพาะราวไป ท่านจะเห็นว่าส่วนที่ท่านจัดเก็บเองสัดส่วนแค่ 11 เปอร์เซ็นต์ บางพื้นที่อาจจะจัดเก็บเพิ่มขึ้นได้แต่เป็นปัญหา การเมือง ถ้าเก็บเพิ่มเดียวเขาไม่เลือกก็เลยไม่เก็บ บางพื้นที่ต้อง **การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ**

ดูแลการบำบัดน้ำเสียต้องเก็บตังค์จากคนที่ใช้ตรงนี้ แต่บางทีก็ อาจจะเคยใช้ฟรี หรือราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคทำให้แล้วก็ โอนให้ไป ท่านรับมาก็ดี แต่เป็นภาระแล้วท่านก็ไม่กล้าไปเก็บ ภาษีจากคนซึ่งปล่อยน้ำเสียปล่อยของเสียต่าง ๆ พอไปเก็บเขาก็ จะไม่เลือก เพราะคนลงเลือกตั้งมีแต่บอกว่าจะให้ไม่มีใครบอก ว่าจะไปเก็บ ปัญหาที่ตามมาอีก ในยุโรปก็เช่นเดียวกัน ในที่สุด ก็ต้องมาขอกระทรวงมหาดไทยหรือขอรัฐบาล รัฐบาลบอกว่า จะเก็บตัวนี้ให้ ท่านจะได้ไม่โดนกระทบ ระบบของเราดีแล้ว เพียงแต่ว่าทำอะไรที่เราจะพูดจากับนักบริหารให้เกือกลมกัน ของประเทศไทยผมไม่ค่อยห่วง เพราะส่วนใหญ่เราจะรู้จักกัน มี ปัญหาเรามาพูดคุยกันได้ ในยุโรปพอพูดถึงหน้าตาบางทีก็ซีเรียส เหมือนกัน ฝรั่งเศสมีคอมมูน คอมมูนเหมือนเทศบาลสามหมื่น หกพันแห่ง เขาจะยุบกันหลายรอบ บางแห่งเหลือประชากรอยู่ เพียงสิบคนก็มี ร้อยคนก็มี ประชาชนด่าพันกว่าคนเป็นหมื่นแห่ง ทำงานไม่ได้ บางคนที่อ้างคอมมูนนี้ตั้งมา 500 ปีที่แล้ว เขาก็เลย แก่รูปแบบสหการแล้วก็ lock หมด คือเมื่อทำอะไรไม่ได้เขาไม่ สนับสนุน ท่านจะต้องไป join ให้ได้ และทำให้อยู่ภายใต้แผน ร่วมกัน ไม่งั้นเขาจะไม่ดูแลให้เราแล้ว เป็นลักษณะที่จะต้อง

พยายามทำงานให้ work แต่ถึงจะรักษาชื่อไว้แต่ไม่มีความหมาย ในเชิงการบริหารจัดการอีกต่อไปอย่างนี้เป็นต้น แต่ของเราไม่ถึงขนาดนั้น ถึงจุดหนึ่งพอเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากร ทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านการทำมาหากินต่าง ๆ เป็นไปได้ที่เราจะต้องมารวมกันสองแห่งสามแห่งรวมกันให้แข็งแรงขึ้น ให้ใหญ่ขึ้น ยกพื้นที่ขึ้น สมมุตินี้คือพลวัตที่จะต้องเปลี่ยนแปลงไปทำให้เกิดการบริหารจัดการและถึงประชาชนได้ดีที่สุดในจุดตรงนี้เองที่เราต้องปรับปรุงกฎหมายแทนที่จะมีหลากหลายฉบับ มาเป็นประมวลอันเดียวกัน แล้วก็ classify ไว้ว่าในเรื่องนี้มีกี่แบบ แต่ละแบบจะจัดตั้งอย่างไร เช่น เทศบาลมี 3 แบบ ถ้ามี พ.ร.บ. เทศบาลตำบลฉบับ เทศบาลเมืองฉบับ เทศบาลนครฉบับ เทศบาลมหานครอีกฉบับปวดหัว

การบริหารงานบุคคล

อันที่สองคือเรื่องคน ผมหนักใจตั้งแต่ตอนทำปฏิรูประบบราชการครั้งแรกแล้วนะ อะไรก็ไม่หวังเท่าการถ่ายเทคน เพราะว่าคนของส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค บอกให้ไปอยู่กับท้องถิ่นโดยหลักแล้วไม่ค่อยมีใครอยากไป อาจจะ

การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

หลายสาเหตุ ถ้าระบบท้องถิ่นมีหลากหลายตั้งแต่จิ๋ว เล็ก กลาง ใหญ่ ใหญ่มาก และแต่ละประเภทมีระบบของตัวเอง ก็ไม่มีใครอยากโอนไป ขนาดตำรวจดับเพลิงพันกว่าคน ถามว่าโอนไป กทม.เท่าไร โอนไปร้อยละกว่าคน อีกพันกว่าคนไม่ไป กทม. นะ ถือว่าบ๊วกแล้วนะ ชูปเปอร์ที่สุด โอนไป กทม. สูงสุด ชี 11 ในขณะที่ปลัด อบจ. สูงสุด ชี 9 เทศบาลสูงสุด ชี 9 ปลัด กทม. ชี 11 นะ ผู้อำนวยการสำนักต่างๆ ชี 10 ซึ่งเทียบเท่าอธิบดี เทียบเท่าปลัดกระทรวงเลขซึ่งตำแหน่งเยอะแยะยังไม่อยากไป ดังนั้น ตรงนี้จึงต้องคิดให้รอบคอบจึงเสนอปรับปรุงกฎหมายในเรื่องการบริหารงานบุคคล

ต่อไปน่าจะมียู่สอง ก. เท่านั้น จะมี ก.รวมทั้งหมด คูเลมาตรฐานต่าง ๆ รวมไปถึงการโยกย้าย และมี ก.ของจังหวัด ท้องถิ่นก็ดูแลการโยกย้ายภายในจังหวัด ถ้าข้ามจังหวัดก็มา ก. ใหญ่ ถ้าอย่างนี้บุคลากรเริ่มต้นทำงาน อบต.เล็ก ๆ แห่งหนึ่ง อาจจะไปขึ้นเป็นปลัด อบจ. ได้ อาจจะย้ายไปที่อื่น ตรงนี้เดี๋ยวจะให้ กถ.ใหญ่ดูอีกทีว่าการย้ายจากเชียงรายไปสุโขทัย โกลก ถ้าเป็นระดับกลางถึงระดับล่าง ผมไม่เห็นด้วย แต่ถ้าเป็นระดับผู้บริหารระดับสูงนะเป็นไปได้ เหมือนผู้ว่าราชการจังหวัด คือเขาไปบริหาร

การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

จัดการ โอกาสเกิดก็คงยากเพราะจริง ๆ แล้ว ต่อไปต้องเอาพื้นที่เป็นหลัก แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าให้คนนั้น/ข้าราชการกลายเป็นคนของพื้นที่ แม้แต่งานของกระทรวงเองหลายอย่างต่อไปอาจจะต้องใช้ หรือของผู้ว่าราชการจังหวัดต้องใช้ Klocal staff มากขึ้น แทนที่ ท่านจะเห็นจุดอ่อนของระบบโยกย้ายประจำปีคือว่า แค่มีโยกย้ายครั้งเดียวก็เกิดปัญหาทุกปี จะต้องมีการโยกย้ายเราจึงต้องพยายามวางแผนว่าอย่างน้อยต้องอยู่มาหนึ่งปี หรือบางทีสองปี ถ้าปีหนึ่งย้ายกันไปย้ายกันมา บางคนย้ายที่ไม่ได้ตัวคนเดียวย้ายครอบครัว ลูกเรียนหนังสือ หาบ้านเช่า อย่างน้อยช่วงย้ายบางทีช่วงเดือนสองเดือนแรกยังไม่ได้ทำงานหรอก กว่าที่จะจัดระบบของตนเองได้ลงตัว ดังนั้น พอมีระบบอย่างนี้เข้าพอระยะยาว ไปวิ่งเดินโยกย้ายไปส่วนหนึ่ง วิ่งเดินขอไม่ให้โยกย้ายไปไหนอีกส่วนหนึ่ง ก็เลยบั่นทอนอยู่พอสมควร ต่อไปนี้หลักเกณฑ์ต่าง ๆ การประเมินต่าง ๆ จะดีขึ้น การแต่งตั้งโยกย้ายปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมจะดียิ่งขึ้น ถ้าสามารถโยกย้ายเฉพาะคนซึ่งย้ายได้ไม่ยาก ผู้ที่เป็นผู้บริหารเหมือนอย่างเอกชนย้ายจากบริษัทนี้ไปบริษัทโน้นเขาไม่มีปัญหามาก เพราะ major ของงานคล้ายกัน ไม่ติดขัดกับตัวพื้นที่หรือลูกหรือครอบครัวต้อง

วนเวียนอย่างนี้เป็นต้น ก็จะง่าย local staff ก็จะมีบทบาทมากเหมือนอย่างสถานทูตในต่างประเทศก็จะใช้ local staff มากขึ้น เพราะการทำงานของพวกท่านจะทำได้ดีแค่ไหนขึ้นอยู่กับฝ่ายประจำของพวกท่าน ถ้าเจ้าหน้าที่ประจำของท่านอ่อนแอ ข้อมูลไม่ดีไม่เก่ง ท่านมีความคิดดีมีนโยบายคืออย่างไรก็ไม่ work ท่านเรียกฝ่ายประจำของท่านมาถามเรื่องนี้ก็บอกไม่รู้จำไม่ได้ ถามอันนี้เป็นยังไงแล้วบ้าง บอกไม่มีข้อมูล ท่านบอกตามนโยบายอย่างนี้เป็นยังไงบ้าง บอกไม่แน่ใจจะทำไหวหรือเปล่า อย่างนี้ท่านก็ไปแล้ว แต่ staff ประจำของท่านเก่ง ก็ work ดังนั้นที่เรียนในเรื่องที่สองก็คือ ในเรื่องของบุคลากรต้องปรับ ถ้าบุคลากรในภาคท้องถิ่นเป็นโครงสร้างที่ใหญ่ และมีการเติบโตได้อย่างดีท่านจะได้คนที่ professional มาทำงาน และการถ่ายเทจากภาคราชการส่วนกลาง ภูมิภาค ก็ไปได้ง่าย คนเป็นนายอำเภออาจจะบอกว่าไปอยู่กับท้องถิ่นดีกว่าเพราะเขามีโอกาส และในบางทีเขาอยากอยู่ในพื้นที่ตรงนี้ก็ดีกว่าที่เขาจะย้ายไปภาคต่าง ๆ ซึ่งเป็นระบบวงจร เขาอยากจะทำงานตรงนี้ เขาทุ่มเทตรงนี้อยู่อบจ.แห่งนี้ เทศบาลแห่งนี้ อาจจะเคลื่อนย้ายอยู่บริเวณนี้เป็นต้น บุคลากรก็จะเข้มแข็งมากขึ้น ผมคิดว่าตรงนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ

ซึ่งเป็นเรื่องอนาคต แต่ตอนนี้เป็นเรื่องที่ค่อย ๆ วาง ดังนั้นถ้าระบบองค์กรกลางในเรื่องการบริหารบุคคลมีความเข้มแข็ง และมีตัวแทนของพวกท่านเข้ามานั่งดูหลักเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ คูในเรื่องของการอนุมัติ การโยกย้ายที่เหมาะสมแล้วท่านจะได้คนที่ เป็น professional ถ้าใน อบต.แห่งนี้หรือเทศบาลเมืองแห่งนี้ไม่เคยมีวิศวกร ไม่เคยมีสถาปนิก ต่อไปเกิดโตเกิดพัฒนาขึ้นมาแต่ อีกแห่งไม่จำเป็น อาจจะย้ายหรือมาตั้งอัตราตรงนี้เอาสถาปนิก วิศวกรมาเสริมตรงนี้สามารถทำได้ ต่อไปท่านรับภารกิจเรื่อง สาธารณสุข เรื่องการศึกษา บริเวณนี้เป็นเมืองของการศึกษา เมืองของสุขภาพก็ต้องโอนบุคลากรมาไว้ตรงนี้ บางพื้นที่ซึ่งแน่น เกินไป ก็อาจจะมีน้อยลงไป หรือระดับความสำคัญลดลงไปคนก็ ถ่ายเทกันได้หมด ก็ work ผมอยู่ราชการส่วนกลางอยู่ตรงนี้ไม่ แยกต่างกัน การเติบโตในอาชีพเงินเดือนไม่แตกต่างกัน ถ้าต่อไป อบจ. เข้มแข็งใหญ่โตขึ้น ปลัด อบจ. เป็น ซี 11 เท่า กทม. ทุกแห่ง เหมือนกันหมด ผมเป็น ซี 8 อยู่ ผมย้ายมาอบจ. ท่าน ก็ตายแค่ ซี 9 ผมอยู่ที่เดิมยังมีโอกาสอาจจะขึ้นไปถึง ซี 10 หรือ ซี 11 ได้ แต่มาอยู่ตรงนี้ไปไม่ได้ ยิ่ง อบต.ระดับพื้นฐานทั่วไป มีเจ้าหน้าที่ ประจำประมาณ 5 คน ซีสูงสุดก็อาจจะแค่ ซี 6 เป็นต้น สมมุติว่า

การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

ตั้งแต่จบมหาวิทยาลัย อายุ 22 นั่งทำงานจนอายุ 60 ไม่น่าจะ เป็นไปได้ ถึงจังหวะเขาก็ขยับขยายไปที่อื่น เขาไม่อยู่ตรงนี้ ทรอก และที่เข่ากว่านั้น ก็คือ lock ซะอีก ถ้าจะย้ายจากที่หนึ่ง ไปอีกที่หนึ่ง เขาก็ไม่ยินยอม ผลสุดท้าย ก็คือไม่ยอมกันทั้งสิ้น สุดท้ายไม่รู้จะทำอย่างไร ก็ต้องอยู่กันอย่างนี้ นี่ถือเป็นปัญหาทั้ง ระบบ ถ้าคนขยับเคลื่อน ไม่ได้ ก็ไปทั้งระบบเราต้องปรับแก้ตรงนี้

แก้กฎหมาย

สุดท้ายคือปรับแก้กฎหมายแผนและขั้นตอนการ กระจายอำนาจให้ step ต่าง ๆ เหมาะสมมากยิ่งขึ้น ถ้าเราปรับปรุง ทั้งสามฉบับให้สอดคล้องกับความเป็นจริง ให้สอดคล้องกับ ปัญหาที่เกิดขึ้น ก็จะสามารถทำให้สิ่งต่างๆ เลื่อนไหลและเกิด ความร่วมมือที่ดีต่อไปได้ แต่ว่าปัญหาที่ไม่หมดไปนะครับ จะมี มาโดยตลอด หากเราร่วมมือกันอย่างนี้ ตรงไหนมีปัญหาทางด้าน กฎหมายก็แก้ตรงด้านกฎหมาย ตรงไหนมีปัญหาทางด้านการ บริหารก็แก้ทางด้านบริหาร ตรงไหนมีปัญหาทางทัศนคติก็ปรับ ทัศนคติเข้าหากัน ผมเชื่อว่าการปกครองท้องถิ่นนั้นก็จะดีขึ้น อย่างมาก

คำตอบแทน

สุดท้าย คือเรื่องการปรับปรุงคำตอบแทนจริงๆ แล้วกระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบในเรื่องนี้โดยตรงเพราะว่ากฎหมายของ อบต. ก็คือ อบจ. ก็คือ เทศบาลที่ดี ที่เราปรับปรุงกันใหม่ หลังจากที่มีการเลือกผู้บริหารโดยตรงก็ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่จะออกระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ปรับปรุงในเรื่องของคำตอบแทนทั้งหลาย มีเมืองพัทยาเท่านั้นที่ไม่ได้แก้ เพราะตอนนั้นเมืองพัทยาสอนไปแล้วไปอยู่ที่คณะกรรมการเงินเดือนแห่งชาติ ครั้นจะรอเมืองพัทยาคลอดไม่รู้อีกเมื่อไหร่ เราก็ทำของเราไปก่อนอย่างน้อยก็จะทำให้กรรมการเงินเดือนแห่งชาติได้รับพิจารณา ของพัทยาเขา อย่างน้อยก็เอามาตรฐานของเราที่เป็นตัวอ้างอิงมาดูแลระดับเรามีอะไรบ้าง จะเอา อบต.ระดับไหน เรามา classify อีก ทุกระดับ อบต.ก็ดี เทศบาลก็ดี อบจ.ก็ดี เราไล่รายได้ตั้งแต่ไม่เกิน 1 ล้าน ไปจนถึงเกิน 3 ร้อยล้านบาท เราไล่เป็นระดับต่อไปนี่

1. ไม่เกิน 1 ล้าน
2. เกิน 1-2 ล้าน

การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

3. เกิน 2 - 3 ล้าน
4. เกิน 3 - 5 ล้าน
5. เกิน 5 - 7 ล้าน
6. เกิน 7 - 9 ล้าน
7. เกิน 9 - 10 ล้าน
8. เกิน 10 - 25 ล้าน
9. เกิน 25 - 50 ล้าน
10. เกิน 50 - 100 ล้าน
11. เกิน 100 - 300 ล้าน
12. เกิน 300 ล้าน

สำหรับ อบต.ที่ไม่เกิน 1 ล้านบาท ปัจจุบันนี้นายก อบต. ได้ 3,000 บาท เราปรับปรุงทั้งเงินเดือน คำตอบแทนทั้งหลายแล้ว ก็จะได้เพิ่มขึ้นเป็น 4,500 บาท ถ้าเกิน 1 - 2 ล้าน ก็เป็น 6,400 บาท

ถ้าเกิน 2 - 3 ล้านบาท ก็เป็น 8,500 บาท ถ้าเกิน 3 - 5 ล้านบาท เป็น 10,800 บาท สูงสุดเกิน 50 - 100 ล้านบาท ก็ได้ 13,200 บาท

การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของส่วนท้องถิ่นกับ

ถ้าเทศบาล ไม่เกิน 1 ล้านก็ได้ 12,600 บาท
เกิน 1- 2 ล้าน ได้ 14,200 บาท เกิน 3-5 ล้าน ได้ 16,500 บาท
สูงสุดถ้าเกิน 300 ล้าน ก็ได้ 66,280 บาท

อบจ.ก็เช่นเดียวกันได้ไปเลย 66,280 บาท คิดว่า
เป็นการปรับปรุงที่ขยับพอสมควร อบต.ก็อาจจะมองว่า 3,000
บาท ได้ขึ้นมา 4,500 บาท สำหรับส่วนที่ไม่เกิน 1 ล้าน นั้นไม่มี
แล้ว แต่ที่ต้องทำ scale อย่างนี้ท่านต้องเข้าใจว่าจะกระทบกำนัน
ผู้ใหญ่บ้านด้วย

กำนันตอนนี้ก็ได้ 4,000 บาท ผู้ใหญ่บ้านได้ 3,500
บาท ปีหน้าคงจะปรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านขึ้นเพราะกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน โครงสร้างใหญ่แล้วยังมีสารวัตรกำนัน ผู้ช่วย
ผู้ใหญ่บ้านปรับขึ้นอย่างน้อยก็อีก 500 บาท กำนันได้ 4,500 บาท
ก็เท่ากับนายก อบจ. ที่มีรายได้ไม่เกิน 1 ล้านบาท ผมคงไม่ต้องพูด
ว่าพวกท่านไม่มีหรือเงินรายได้ไม่เกิน 1 ล้านบาท ยิ่งถ้า
รัฐบาลจัดสรรรายได้ไปมากขึ้น รายได้ของท่านเท่าที่ดูจะเกิน 3
ล้านกันทั้งนั้น ดังนั้นถือว่าครั้งนี่ก็คงจะช่วยให้พวกเราได้สบาย
ใจมากขึ้น แล้วถ้าเมื่อรายได้ เกินไปเรื่อยๆ scale ก็จะได้สูงขึ้นไป

แล้วถึงจุดหนึ่งก็จะมี การปรับ scale นี้อีกทีหนึ่งให้เหมาะสมกับ
ภารกิจที่ได้ทำกัน

ท่านเชื่อมั๊ยครับว่าเงินเดือนรัฐมนตรีกับ
เงินเดือนปลัดกระทรวงเท่ากัน ต่างกันอาจจะพันบาท เงินเดือน
บวกเงินประจำตำแหน่งตกแล้ว อยู่ประมาณ 60,000 นิดหน่อย
เท่ากัน ผิดกันก็แค่ 500 บาท 1,000 บาท ของท่านก็เช่นเดียวกัน
เงินเดือนนายก อบจ. ที่ได้รับก็คือบวกทุกอย่างแล้วเท่ากับ
สูงสุดของปลัด อบจ. ก็เหมือนกับรัฐมนตรีเท่ากับสูงสุดของ
ปลัดกระทรวง เงินเดือนเท่ากันหรือต่างกันไม่กี่ร้อยบาทพัน
บาทเท่านั้น ซึ่งต่อไปอาจจะต้องมีการปรับปรุงให้เหมาะสม
นี่ก็เป็นเรื่องฝากนำเรียนท่านไว้เพราะว่าผมเองดูโครงสร้าง
เงินเดือนแล้วก็ไม่สบายใจมาโดยตลอดเพราะว่าไม่น่าเป็นไปได้
แต่อย่างไรก็ตามเราก็ดูแล้วดูอีกตรงที่ว่าถ้าเงินเดือนค่าจ้างสูง
มากงบลงทุนน้อยลง คนที่จะค่าเราคือประชาชน เพราะการเงินเดือน
ไม่ได้ขึ้นอย่างเดียวบางที่อัตราบริหารต่าง ๆ มีตามมาด้วย

งบลงทุนก็อยู่ระดับ 55% ขึ้น แต่ตรงนี้ท่านอย่า
มองว่าเป็นข้อดีเสมอไปเพราะว่าโครงสร้างของท่านนี้พูดในที่นี้

ไม่เอาไปคำนวณรวม คำนวณเฉพาะเงินเดือน ค่าจ้างของ
เจ้าหน้าที่ประจำเท่านั้น ถ้าคำนวณรวมเข้าจริง ๆ แล้วเปอร์เซ็นต์
จะลดลง แต่ตอนนี้เกณฑ์ในการคำนวณเรายังไม่คำนวณ แต่ที่
ถูกต้องคำนวณด้วย เพราะนี่คือค่าใช้จ่ายประจำของทั้งองค์กร
เวลาท่านไปทำผมขอว่าเรา realistic ตามความเป็นจริง หลักเกณฑ์
ของกระทรวงวางไว้ไม่เอาท่านไปรวม แต่เวลาท่านไปทำท่าน
ต้องเอาไปรวมเพื่อให้เห็นว่างบที่ใช้เป็นงบทำการ งบค่าใช้จ่าย
ประจำทำไหว เหลืองบลงทุนจริงๆ ทำไหว เกณฑ์ที่เราพูด 55%
ยังอยู่ได้ เพราะว่าเรายังไม่เอาท่านไปรวมในส่วนของงบทำการ
ซึ่งไม่ใช่ที่เราไม่เอาไปรวม เป็นเกณฑ์ที่เขาไม่รวมอยู่ ในขณะนี้
ท่านต้องไปดูแลและท่านต้องบริหารตรงนี้ แต่ถึงแม้จะเอาไปรวม
อย่างไรก็ยังไม่น่าจะต่ำกว่า 50% กว่าๆ ก็ยังสูง ดังนั้นท่านอย่า
ให้สัดส่วนตรงนี้เสียหายไป ที่เค้าไม่ให้ไปรวมเพราะเค้ากำหนด
ว่าเงินเดือน ค่าจ้างฝ่ายประจำจะต้องไม่เกิน 40% ของทั้งหมด ซึ่ง
ขณะนี้ไม่เกิน แต่เงินเดือน ค่าจ้างของฝ่ายการเมืองจริงๆ ถ้ามอง
ในเชิงการบริหารก็เป็นประจำเหมือนกัน ก็ฝากให้พวกท่านดู
ตรงนี้ด้วย

ก็คงจะมีเรื่องที่ต้องพูดคุยในเบื้องต้นแค่นี้แหละ
ครับ เนื่องจากเวลาเย็นมาก หลายท่านอาจจะรับประทานอาหาร
ร่วมกัน หลายท่านอาจจะเดินทางกลับก็ขอให้ท่าน โชคดีนะครับ
และเราก็ร่วมมือกันทำงานเพื่อผลประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชน
ขอบพระคุณทุกท่านครับ

